

Gemeente
Woudenberg

Youké
sterke jeugd

Rapportage ontwikkeltafel governance		Datum: 06-04-2017
Naam project	Coöperatie De Kleine Schans	
Thema	Rol gemeente	
1. Inleiding		
<p>De gemeente heeft een taak waar het betreft de uitvoering van de Jeugdwet, Leerplichtwet, Participatiewet en de Wmo. Bij het uitvoeren van die wetten heeft de gemeente tevens te maken met de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet. Binnen dit kader draagt de gemeente delen van haar taken over aan de coöperatie. Die overdracht ligt met name in de uitvoerende werkzaamheden waar een relatie ontstaat tussen burger en overheid en de uiteindelijke verantwoording van wat is gerealiseerd aan de gemeente als opdrachtgever.</p> <p>De gemeente, zijnde de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders, blijft verantwoordelijk voor het stellen van de kaders (beleidsplannen, verordeningen en uitvoeringsregels), de bestuurlijk juridische verantwoordelijkheid van de in de coöperatie genomen besluiten, alsmede het beschikbaar stellen van de middelen waarmee de coöperatie moet werken. Daarnaast blijft de gemeente op grond van de bij wet aan haar overgedragen taken systeemverantwoordelijk.</p> <p>Er wordt onderscheid gemaakt in middelen die de coöperatie zelf ontvangt voor het kunnen voeren van haar bedrijfsvoering en middelen die de coöperatie kan inzetten ten behoeve van inwoners van Woudenberg voortkomend uit de genoemde wetten. Over die laatste heeft de coöperatie niet zelf de beschikking maar geeft zij aan de gemeente aan wat voor de betreffende inwoner van Woudenberg noodzakelijk is.</p> <p>De uitvoering kent formele regels die voortkomen uit genoemde wetten. Die worden hieronder beschreven.</p>		
2. Doel van het besluit		
Bepalen in welke mate het mogelijk is om uit de wetgeving voortkomende verplichtingen van de gemeente zijn over te dragen aan de coöperatie.		
3. Omschrijving huidige situatie		
<p>De gemeente voert thans binnen de gemeentelijke organisatie de wettelijke kerntaken uit voortkomend uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De Jeugdwet, waar het gaat om advies, begeleiding, de toegang tot voorzieningen en de inkoop van die voorzieningen vanuit de zorgplicht. - De Leerplichtwet middels de leerplichtambtenaar die toezicht houdt op de naleving van de leerplichtwet door ouders en jongeren. - De Participatiewet, waar gaat om het voorzien in middelen voor het dagelijks bestaan van inwoners die hiervoor in aanmerking komen, armoedebestrijding en re-integratie en participatie op de arbeidsmarkt. - De Wmo, waar het gaat om voorzieningen ter ondersteuning en begeleiding van inwoners die niet op eigen kracht zelfredzaam kunnen zijn. <p>De uitvoering hiervan gebeurt thans primair door de gemeente in samenwerking met De</p>		

Kleine Schans, de regio waar het gaat om beleidsvorming, de gemeenten Barneveld en Amersfoort waar het gaat om het uitvoeren van delen van de administratieve verwerking, als ook het uitvoeren van bepaalde taken (zoals bijzondere controle in het kader van de Participatiewet en uitvoering Wmo beschermd wonen en opvang).

4. Plan van aanpak/oplossingsrichting

Voor een goede governance staan vier cyclische activiteiten centraal: sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden. Van belang is niet deze elementen individueel te bekijken maar in samenhang.

Door De Kleine Schans meer op afstand te plaatsen verandert de rol van het college. In de huidige situatie heeft de raad een kaderstellende en controlerende taak en het college een besturende en uitvoerende taak. Bij het op afstand plaatsen van gemeentelijke taken (in een verbonden partij), verandert de invloed van het college t.o.v. deze verbonden partij. De gemeente is (mede)eigenaar en opdrachtgever en in die hoedanigheid (mede)uitvoerend, kaderstellend en controlerend. Hierdoor wordt de afstand tot de uitvoeringstaken vergroot.

De gemeente kiest naast professioneel opdrachtgeverschap en (mede)eigenaarschap ook voor een regierol als systeemverantwoordelijke op de onderdelen kwaliteit van uitvoering, innovatie van het Woudenbergse zorgsysteem en beheersing van de budgetten. Deze rol vloeit logischerwijs voort uit de wettelijke zorgplicht die de gemeente sinds 1 januari 2015 heeft en de beleidskeuzes die gemaakt zijn in de vormgeving van het Woudenbergse zorgsysteem en de gewenste doorontwikkeling ervan de komende jaren. Het vloeit ook voort uit de verantwoordelijkheid voor de rechtmatige en doelmatige aanwending van de budgetten. De gemeente blijft beleidsbepaling, beheer van zorgbudgetten, inkoop van zorg zelf doen, dat laatste deels samen met andere gemeenten in de regio.

In een aantal thema's wordt hier ingegaan op de rol van de gemeente ten opzichte van de coöperatie. Ook al is het uitgangspunt van de gemeente om door het oprichten van de coöperatie in gelijke mate met de andere leden in de coöperatie het sociaal domein te willen transformeren; vanuit de vier wetten heeft de gemeente bevoegdheden en verantwoordelijkheden die zij niet kan overdragen aan private partijen.

Het gaat om volgende onderdelen:

1. Toezicht en handhaving;
2. Bezwaar en beroep;
3. Klachten;
4. Gemeente als opdrachtgever en de coöperatie;
5. De controle die de gemeente moet uitvoeren op de coöperatie;
6. De gemeentelijke aansprakelijkheid;
7. De mandatering van bevoegdheden (hiervoor is een apart format gemaakt).

In bijgevoegde notitie wordt op de hier genoemde onderwerpen verdere toelichting gegeven. De volgende acties dienen verder te worden opgepakt

Thema	Omschrijving/ doel	Actie	Trekker	Betrokken organisatie s	Financiën	Wanneer gereed?
Toezicht	Er zijn in de 4D's verschillende vormen van toezicht vastgelegd welke zijn voorbehouden	Protocollen opstellen waarin toezicht versus coöperatie wordt geregeld en afspraken daarover maken met de STJ en GGDHM	Projectleider met externe juridische ondersteuning	Gemeente	Eigen inzet en externe ondersteuning noodzakelijk → 50 + 50 uur	01-01-18

	n aan het college.					
Handhaving	De 4D's kennen verschillende vormen van handhaving, inzage gegevens (SUWI) en optreden is voorbehouden aan het college	Protocollen opstellen hoe handhaving in uitvoering coöperatie wordt geregeld	Projectleider met externe juridische ondersteuning	Gemeente, maar ook regio (Wmo en Jeugdwet) en Barneveld/ Amersfoort (Pwet)	Eigen inzet en externe ondersteuning noodzakelijk → 50 + 50 uur	01-01-18
Bezwaar en beroep	Is recht van de burger tov het college	Vertegenwoordiging vanuit de coöperatie in bezwaar moet worden geregeld in een persoon (jur. Kwaliteits mw). Beroep blijft taak gemeente.	Gemeente (Luuk)	Gemeente	Pm	01-01-18
Klachten	Is recht van de burger over handelen medewerker	Bij start van de coöperatie dient klachtregeling te zijn opgesteld. Tevens moet worden geregeld dat jeugdprofessionals staan ingeschreven in het Kwaliteitsregister Jeugd.	Projectleider	Gemeente moet toezien dat dit is geregeld!	Eigen inzet en externe ondersteuning noodzakelijk → 50 + 50 uur	01-01-18
Gemeente als opdrachtgever	Gemeente bepaalt beleid en vorm van uitvoering	Opstellen opdrachtverleningsvoork met daarin verantwoordingseisen. In statuten verantwoordelijkheidverdeling vastleggen.	Gemeente (B&O)	Gemeente (raad/B&W)	Eigen inzet B&O en ondersteuning externen → 100 + 50 uur	01-01-18
Gemeente als opdrachtgever	Sturen op opdracht/opgave van coöperatie	Thema's waarop gemeente stuurt nader uitwerken in beleidsdoelstellingen, risico's en sturingsinstrumenten	Gemeente (B&O)	Gemeente (raad/B&W)	Eigen inzet B&O	01-01-18
Controle	Gemeente heeft controle op de uitvoering	Opstellen controleprotocollen rond nakomen zorgplicht, rechtmatig- en	Gemeente (B&O, Zaira en/of Melanie)	Gemeente en mogelijk ook gemeenten Amersfoort	Eigen inzet en mogelijk externe ondersteuning	01-01-18

		doelmatigheid kosten en kwaliteit te leveren zorg door coöperatie.		en Barneveld	uning → 100 + 50 uur	
Aansprakelijkheid	Beschrijven aansprakelijkheid (financieel en geleverde zorg)	In statuten de aansprakelijkheidsverdeling regelen tussen leden onderling en rol gemeente. Zowel financieel als op geleverde zorg.	Gemeente (B&O)	Gemeente	Eigen inzet en externe ondersteuning → 25 + 25 uur	01-01-18

5. Argumentatie/onderbouwing

Ook al is het uitgangspunt en de doelstelling van de gemeente om door het oprichten van de coöperatie in gelijke mate met de andere leden in de coöperatie het sociaal domein te willen transformeren; vanuit de vier wetten heeft de gemeente bevoegdheden en verantwoordelijkheden die zij niet kan overdragen aan private partijen.

Het gaat om volgende onderdelen:

1. Toezicht en handhaving;

Duidelijk is dat de wet overdragen van deze taken van de gemeente niet toelaat aan private partijen (art. 10:3 Awb), dan wel dat landelijke (Samenwerkend Toezicht Jeugd) of regionale (GGDHM) instellingen zich hiermee bezig houden. Daar waar het gaat om taken van de gemeente moeten daarover afspraken worden gemaakt de coöperatie (protocollen), daarnaast zal de gemeente voor de coöperatie moeten regelen met het STJ en de GGDHM dat de coöperatie de uitvoerende instelling wordt.

2. Bezwaar en beroep;

Op de aanvragen die inwoners doen in het kader van de P-wet, Wmo en Jeugdwet behoort een beschikking namens het college te worden afgegeven (uitzondering is de Jeugdwet waar het gaat om doorverwijzingen gedaan door de huisarts, jeugdarts e.d. en gerechtelijke uitspraken). Daarop staan rechtsmiddelen open waarbij het college wordt aangesproken op het namens hen afgegeven besluit. Het is de gemeente die in deze wordt aangesproken waarbij vanuit de coöperatie de zaak dient te worden toegelicht in de hoorcommissie. Die vertegenwoordiging kan liggen bij de juridisch kwaliteitsmedewerker wanneer die deel uit maakt van de coöperatie.

3. Klachten;

Thans zijn er voor de diverse binnen het team Toegang werkzame professionals een aantal klachtregelingen van toepassing. Specifiek voor de jeugdprofessionals geldt dat zij moeten zij ingeschreven in het Kwaliteitsregister Jeugd, daarmee vallen zij automatisch onder het tuchtreglement van SKJ. De coöperatie zal voor de daar werkzame professionals één klachtregeling moeten maken en daarbij de specifiek van toepassing zijnde bepalingen voor de jeugdprofessionals in acht moeten nemen.

4. De controle die de gemeente moet uitvoeren op de coöperatie;

De gemeente heeft een controlerende taak ten opzichte van de coöperatie. Het gaat dan om:

- Het nakomen van de wettelijke zorgplicht;
- De rechtmatigheid en doelmatigheid van de gemaakte kosten;
- De kwaliteit van de uitvoering.

De coöperatie voert voor een deel zelf zorg uit en voor het andere deel regelt zij de toegang tot voorzieningen in het kader van de Wmo, de uitkeringen in het kader van de Participatiewet en verdere professionele hulpverlening in het kader van de Jeugdwet. De afhandeling van dit alles ligt bij de gemeente of de gemeentelijke partners waarmee de gemeente Woudenberg een overeenkomst heeft gesloten.

- Controle op hetgeen leidt tot een beschikking voor een voorziening wordt gedaan binnen de coöperatie zelf door de juridisch kwaliteitsmedewerker. De afbakening tussen waar de controle van deze functionaris ophoudt en die van de gemeente begint, moet nog nader worden bepaald.
- Controle op de financiën van de coöperatie zelf zal plaats gaan vinden door een accountant. Immers de gemeente als subsidieverlener stelt dat als een vereiste.
- Waar het gaat om controle op de verstrekte middelen aan inwoners en de door de coöperatie verleende zorg blijft een taak van de gemeente. Nadere afspraken over de rechtmatigheid van die uitgaven moeten nader worden uitgewerkt (SISA).

5. De gemeentelijke aansprakelijkheid;

Voor de coöperatie zal gekozen worden voor de vorm van 'uitgesloten aansprakelijkheid'. Dat betekent dat alle leden uitgesloten zijn voor de aansprakelijkheid. Daarmee is de coöperatie als zelfstandige rechtspersoon aansprakelijk.

De politiek bestuurlijke aansprakelijkheid wordt door de deelname aan de coöperatie ingewikkeld. Door de deelname in de coöperatie kan het gaan voorkomen dat de verantwoordelijk wethouder zich in feite zelf gaat aanspreken. Het zal tijd vergen om die afstand goed in te regelen. De coöperatie heeft de ruimte en daarmee ook het vertrouwen nodig om dat te doen wat goed is voor de inwoners van Woudenberg.

Sturing vanuit de rol van systeemverantwoordelijke

Sturing heeft voor de gemeente als doel om erop toe te zien dat de wettelijke opdracht en beleidsdoelstellingen van de gemeente worden gerealiseerd en risico's adequaat worden beheerst. Sturing heeft aldus een directe relatie met –het realiseren van- het gemeentelijk belang. De sturing door de gemeente is in de toekomstige situatie daarom primair gericht op vier thema's:

- Het nakomen van de wettelijke zorgplicht.
- Het functioneren van het zorgsysteem van Woudenberg en het aanjagen van innovatie en transformatie.
- De rechtmatigheid en doelmatigheid van gemaakte kosten en de kwaliteit van de uitvoering.
- Het beperken van de administratieve last.

5. Relatie met andere thema's/ontwikkeltafels

Heeft een relatie met alle andere thema's van de tafel governance en een relatie met de tafel organisatieontwerp.

6. Risico's

Van belang is dat tussen de coöperatie en de gemeente wat betreft de wettelijke en financiële eisen goede afspraken worden gemaakt. Hiermee kan worden voorkomen dat:

- Onnodige bezwaarprocedures worden opgestart.
- De gemeentelijke jaarrekening niet wordt goedgekeurd.
- Het Rijk ingrijpt op niet rechtmatige uitvoering van de aan de gemeente opgedragen kerntaken.
- Deelnemen in de coöperatie waarin ook zorg wordt verleend, houdt mogelijk een aansprakelijkheid in voor de gemeente bij verkeerde behandelingen. Dit risico moet voorafgaand aan oprichting duidelijk in beeld en beschreven zijn. Het gaat hier om zowel financieel risico als (persoonlijke) aansprakelijkheid.

7. Financiële gevolgen

Wanneer alles juridisch goed wordt geregeld en ook verloopt zijn de financiële risico's op de uitvoering niet groter dan nu.

Naast de coöperatie zal de gemeente rond niet te mandateren taken en extra controle op de coöperatie formatie moeten inzetten.

8. Gevolgen voor de planning

Loopt binnen de planning

9. Gevraagde besluiten

Kennis nemen van de rollen en rolverdeling die de gemeente heeft tov de coöperatie en daarvoor de nadere acties nader uitwerken;

- Protocollen opstellen waarin toezicht versus coöperatie wordt geregeld en afspraken daarover maken met de STJ en GGDHM.
- Protocollen opstellen hoe handhaving in uitvoering coöperatie wordt geregeld.
- Vertegenwoordiging vanuit de coöperatie in bezwaar moet worden geregeld in een persoon (jur. kwaliteits mw).
- Beroep blijft taak gemeente.
- Bij start van de coöperatie dient klachtregeling te zijn opgesteld. Tevens moet worden geregeld dat jeugdprofessionals staan ingeschreven in het Kwaliteitsregister Jeugd.
- Opstellen opdrachtverleningsovk met daarin verantwoordings-eisen. In statuten verantwoordelijkheidsverdeling vastleggen.
- Opstellen controleprotocollen rond nakomen zorgplicht, rechtmatig- en doelmatigheid kosten en kwaliteit te leveren zorg door coöperatie.

In statuten de aansprakelijkheidsverdeling regelen tussen leden onderling en rol gemeente.

Bij het opstarten van de coöperatie uit te gaan van een groeimodel en de taken welke vanuit de wet niet zijn over te dragen aan derden, bij de gemeente te laten.

10. Bijlagen